

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Pracoviště uchazeče, instituce

Habilitační práce

Oponent

Pracoviště oponenta, instituce

Sociálních studií

Politologie

Filip Černoč, Ph.D.

Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií

Energy Transition: the Case Study of Germany and the Czech Republic

Oldřich Krpec, Ph.D.

Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií

Filip Černoč je předním odborníkem v oblasti výzkumu sociálně-vědních a bezpečnostních aspektů energetiky a energetické politiky v rámci České republiky. Spolu s týmem ze svého pracoviště (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity) v této oblasti rozsáhle publikuje včetně výstupů v předních mezinárodních odborných časopisech. Předložený spis je pak jedním z výsledků dlouholeté práce a expertizy vynikajícího českého výzkumného pracoviště v daném oboru. Tomu pak odpovídá obsahová a odborná úroveň posuzovaného textu.

Smyslem předložené práce je provést analýzu dopadů německého *Energiewende* na českou energetickou tranzici se zaměřením na sociálně vědní aspekty problematiky. Téma je logicky a smysluplně zúženo na nejdynamičtější aspekt, kterým jsou změny v oblasti produkce a distribuce elektřiny. Přínosem pro odbornou diskuzi je zaměření výzkumu na energetiku dvou různých, avšak propojených národních trhů. Zvolený případ je pak zajímavý empiricky i teoreticky, když výzkum dopadů politiky na Českou republiku v rámci vztahu s Německem, je zároveň analýzou silně asymetrického, kde dominantní aktér je zároveň iniciátorem zásadních změn v rámci systému. Právě zachycení dynamiky tohoto vztahu, respektive dopadů zásadních změn v produkci a distribuci elektrické energie na menší trh, je nejzajímavějším aspektem výzkumu problematiky i posuzovaného textu.

Vzhledem k zaměření analýzy je volba aplikované teorie – přístupu Multi-Level-Perspective – pochopitelná. V úvodní pasáži práce je provedena zevrubná diskuze tohoto přístupu a z něj odvozené typologie tranzice a interakce aktérů. Ta pak ústí v identifikaci silných, ale i problematičtějších stránek přístupu a to ve vazbě na diskuzi existující literatury a dosavadní výzkumnou praxi. Jedním z výstupů prezentovaného výzkumu je potom zhodnocení interpretačního a predikčního potenciálu Multi-Level-Perspective. Lze souhlasit s tím, že výzkum, jehož výsledky shrnuje předložený spis, představuje úspěšné testování teorie s potenciálem přispět k její efektivnější aplikaci na relevantní problémy v rámci zkoumané problematiky.

Pokud jde o vlastní případovou studii dopadů *Energiewende* na Českou republiku, je pečlivě provedená, aplikace teoretického přístupu je pak smysluplná a přesvědčivá. Autor spisu postupoval systematicky, v rámci rozboru jednotlivých dílčích problémů vždy sleduje dynamiku vztahu, reakce hlavních aktérů a dopady na měřitelné veličiny. Práce jasně dokumentuje reaktivní pozici české ekonomiky, konzervativní postoje většiny domácích aktérů,

jejich oportunní chování a důsledky. Podrobněji je diskutované selhání české regulace zavádění podporovaných technologií produkce elektřiny a jeho důsledky v podobě nákladů pro českou ekonomiku, ale i v podobě oslabení pozice těchto technologií v budoucnu. Autor je opatrný ve formulování závěrů a jejich zobecňování, stejně jako v pokusech o predikci dalšího vývoje v této oblasti jak v případě Německa, tak zejména pokud jde o Českou republiku.

Předložená práce je nepochybně vyzrálým odborným textem řešícím dobře zvolený a velmi důležitý problém v rámci dané oblasti výzkumu. Přínos textu lze vidět v diskuzi teoretického přístupu i v analýze empirie velmi aktuální problematiky.

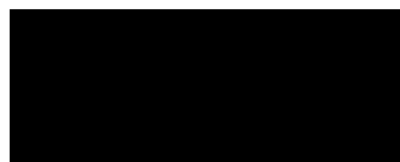
Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

- 1) Německo je proti České republice nesrovnatelně větším a vlivnějším aktérem, etablovaným evropským lídrem v oblasti technologie a inovací. Česká republika pak ekonomikou s historickým důrazem na těžký průmysl, velké produkční jednotky, je uhlím vybavená ekonomika, země hrdá na úspěchy v budování a provozování jaderných kapacit. Lze identifikovat i další - tj. sociální, historické, kulturní - důvody konzervativních až odmítavých postojů k progresivním technologiím (v daném případě obnovitelným zdrojům výroby elektřiny) v dané oblasti?
- 2) Lze nějakým odborně podloženým způsobem zkoumat a zodpovědět otázku míry vlivu nezvládnutí regulace nástupu obnovitelných zdrojů v České republice (tj. špatně nastavené podpory fotovoltaiky) na postoje klíčových aktérů (zejména veřejnosti a politické reprezentace) – k celé technologické tranzici?

Závěr

Habilitační práce Filipa Černocho "Energy Transition: the Case Study of Germany and the Czech Republic" *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru politologie.

V Brně dne 20. 4. 2017

podpis